

Tavallisen lainsäätämisyjärjestyksen yhteydessä käytävien neuvottelujen menettelysäännöt¹

1. Johdanto

Näillä menettelysäännöillä annetaan parlamentin sisäistä ohjeistusta neuvottelujen käymisestä tavallisen lainsäätämisyjärjestyksen eri vaiheissa, myös kolmannessa käsittelyssä, ja niitä on tarkoitus lukea yhdessä työjärjestyksen 70 – 74 f artiklan kanssa.

Ne täydentävät paremmasta lainsäädännöstä 13. huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen² määräyksiä, jotka koskevat lainsäädäntöprosessin avoimuutta ja koordinoitua, ja yhteispäätösmenettelyyn sovellettavia käytännön menettelytapoja koskevaa yhteistä julistusta³, josta parlamentti, neuvosto ja komissio sopivat 13. kesäkuuta 2007.

2. Yleiset periaatteet ja valmistautuminen neuvotteluihin

Tavallisen lainsäätämisyjärjestyksen yhteydessä käytävissä neuvotteluissa on noudatettava avoimuuden, vastuuvollisuuden ja tehokkuuden periaatteita, jotta voidaan varmistaa päätöksentekoprosessin luotettavuus, seurattavuus ja avoimuus sekä parlamentin sisällä että yleisön kannalta.

Parlamentin olisi yleensä käytettävä hyväkseen kaikkia tavallisen lainsäätämisyjärjestyksen eri vaiheissa tarjoutuvia mahdollisuuksia. Päätöstä neuvottelujen aloittamisesta, etenkin sopimukseen pääsemiseksi ensimmäisessä käsittelyssä, on harkittava tapauskohtaisesti kunkin lainsäädäntöasian erityispiirteet huomioon ottaen.

Esittelijän on esitettävä mahdollisuus aloittaa neuvottelut neuvoston kanssa koko valiokunnalle, joka tekee päätöksen työjärjestyksen asiaa koskevan artiklan mukaisesti. Valtuutuksena ensimmäisen käsittelyn neuvotteluissa on valiokunnan lainsäädäntömietintö tai täysistunnossa hyväksytyt tarkistukset, toisen käsittelyn varhaisen vaiheen tai toisen käsittelyn neuvotteluissa parlamentin ensimmäisen käsittelyn kanta ja kolmannen käsittelyn neuvotteluissa parlamentin toisen käsittelyn kanta.

Parlamentille on ilmoitettava kaikista neuvottelujen aloittamista koskevista päätöksistä, ja sen on tarkasteltava niitä. Jotta lainsäädäntöprosessi olisi mahdollisimman avoin, valiokuntien puheenjohtajakokouksen puheenjohtaja pitää puheenjohtajakokouksen säännöllisesti ajan tasalla antamalla sille järjestelmällisesti ja ajoissa tietoja kaikista neuvottelujen aloittamista koskevista valiokuntien päätöksistä ja tavallisen lainsäätämisyjärjestyksen mukaisten menettelyjen etenemisestä. Kaikki neuvottelujen aikana aikaansaadut sopimukset katsotaan alustaviksi, kunnes parlamentti on ne hyväksynyt.

¹ Puheenjohtajakokouksen 28. syyskuuta 2017 hyväksymässä muodossa.

² EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

³ EUVL C 145, 30.6.2007, s. 5.

Ensimmäiseen käsittelyyn, toisen käsittelyn varhaiseen vaiheeseen ja toiseen käsittelyyn liittyvissä neuvotteluissa neuvottelujen käymisestä pääasiallisesti vastaava elin on parlamentin asiasta vastaava valiokunta, jota edustaa neuvotteluryhmä 74 artiklan mukaisesti. Kolmannessa käsittelyssä parlamenttia edustaa neuvotteluissa parlamentin sovittelukomiteavaltuuskunta, jonka puheenjohtajana toimii yksi sovittelusta vastaavista varapuhemiehistä. Poliittista tasapainoa on kunnioitettava koko neuvottelujen ajan ja kaikilla poliittisilla ryhmillä on oltava oikeus olla edustettuna vähintään henkilöstön tasolla.

Näiden menettelysääntöjen määräyksiä sovelletaan soveltuvin osin silloin, kun valiokuntien yhteistyömenettelyä koskevan 57 artiklan tai valiokuntien yhteiskokousmenettelyä koskevan 58 artiklan mukaiset edellytykset täyttyvät, etenkin neuvotteluryhmän kokoonpanon ja neuvottelujen käymisen osalta. Asianomaisten valiokuntien puheenjohtajien olisi sovittava etukäteen toimielinten välisten neuvottelujen aikaista yhteistyötään koskevista järjestelyistä.

3. Neuvottelujen käyminen ja sopimuksen viimeistely

Periaatteesta ja avoimuuden lisäämiseksi parlamentti huolehtii tiiviissä yhteistyössä muiden toimielinten kanssa siitä, että kansalaisilla on tarvittavat keinot pysyä ajan tasalla lainsäädäntötyön kaikista vaiheista, jotta lainsäädäntöprosessin seuranta helpottuu. Tähän kuuluu yhteisen ilmoituksen antaminen lainsäädäntömenettelyjen onnistuneista tuloksista, muun muassa yhteisten lehdistötilaisuuksien avulla tai muita sopiviksi katsottuja keinoja käyttäen.

Trilogeissa käytävien neuvottelujen on perustuttava yhteen yhteiseen asiakirjaan (yleensä monipalstaisen asiakirjan muodossa), josta käy ilmi kunkin toimielimen kanta muiden toimielinten esittämiin tarkistuksiin ja johon sisältyvät myös mahdolliset alustavasti sovitut kompromissitekstit. Kyseessä on toimielinten yhteinen asiakirja, ja kummankin lainsäätäjän on periaatteessa hyväksyttävä kaikki trilogia varten jaettavat versiot. Kunkin trilogin jälkeen neuvotteluryhmän puheenjohtajan ja esittelijän on raportoitava valiokunnalle tai sen koordinaattoreille neuvottelujen edistymisestä.

Kun neuvoston kanssa on päästy alustavaan sopimukseen, neuvotteluryhmän puheenjohtajan ja esittelijän on tiedotettava asiasta vastaavalle valiokunnalle yksityiskohtaisesti neuvottelujen lopputuloksesta, joka on julkaistava. Asiasta vastaava valiokunta saa käsiteltäväkseen alustavan sopimuksen tekstin muodossa, josta käyvät selvästi ilmi muutokset, jotka on tehty esitykseen lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi. Valiokunta päättää asiasta 74 artiklan mukaisesti.

Neuvotteluissa aikaansaatu alustava sopimus vahvistetaan kirjallisesti virallisella kirjeellä. Kun sopimukseen on päästy ensimmäisessä tai toisessa käsittelyssä, Coreperin puheenjohtaja vahvistaa alustavan sopimuksen kirjallisesti asiasta vastaavan valiokunnan puheenjohtajalle. Kun sopimukseen on päästy toisen käsittelyn varhaisessa vaiheessa, asiasta vastaavan valiokunnan puheenjohtaja ilmoittaa neuvostolle suosittavansa täysistunnolle, että neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, joka vastaa alustavan sopimuksen tekstiä, hyväksytään parlamentin toisessa käsittelyssä ilman tarkistuksia¹.

¹ Katso yhteispäätösmenttelyyn sovellettavia käytännön menettelytapoja koskevan yhteisen julistuksen 18 kohta.

Valiokunnassa tapahtuvan alustavan sopimuksen hyväksymisen ja parlamentissa tapahtuvan äänestyksen välillä on oltava riittävästi aikaa, jotta poliittisilla ryhmillä on aikaa valmistella lopullinen kantansa.

Alustava sopimus viimeistellään oikeudellisesti ja kielellisesti työjärjestyksen 203 artiklan mukaisesti. Alustavaa sopimusta ei saa muuttaa ilman, että parlamentti ja neuvosto ovat siitä nimenomaisesti sopineet asianmukaisella tasolla.

4. Neuvotteluryhmän avustaminen

Neuvotteluryhmällä on oltava käytettävissään kaikki työnsä asianmukaiseen hoitamiseen tarvittavat resurssit. Sitä avustaa asiasta vastaavan valiokunnan sihteeristön koordinoima hallinnollinen projektiryhmä, jossa olisi oltava mukana ainakin lainsäädäntöasioiden yksikkö, oikeudellinen yksikkö, lainsäädäntöasiakirjojen osasto ja parlamentin lehdistöpalvelu sekä muita tapauskohtaisesti määräytyviä yksiköitä. Poliittisten ryhmien neuvonantajat kutsutaan kokouksiin, joissa valmistellaan tai seurataan trilogikokouksia. Lainsäädäntöasioiden yksikkö koordinoi parlamentin sovittelukomiteavaltuuskunnalle annettavaa hallinnollista apua.